

Szeretet és szigorúság

Hol vagyunk? - Ezzel a kérdéssel kezdte az óráit Tüskés tanár úr. Kezdetben értetlenkedtünk, béna válaszokat adtunk. Nem értettük, mit akar. Aztán lépésről-lépésre, óráról-óra elmondva megtanultuk és megértettük, mit jelent a felsorolás:

Világegyetem—Naprendszer—Föld—Európa—Közép-Európa—Magyarország—Baranya megye—Pécs—Déryné utca 2. (a Mária utca akkori neve)—Janus Pannonius Gimnázium—Irodalom óra—1c (a mostani 9. osztály jelölése).

Ez a pontos helyzeti meghatározás képessége belső irányítívúvá vált életem során. Számos konfliktus megoldását, döntés helyességét köszönhetem neki.

Az irodalom nem halott tankönyvi anyag, – mondogatta. Az írók, költők velünk, körülöttünk élnek. Külön gondot fordított arra, hogy a környezetünkben élő művészeket ismerjük. Ám nem csak neveket és a műveket ismerttetett. Egy alkalommal elhívta hozzánk Csorba Győzőt. Akkor és ott én nem tudtam, hogy milyen fontos pillanat ez, de valamit megéreztem. Annak az órának a hangulata ma is tisztán él az emlékeimben.

Az órákon arra törekedett, hogy személyes élményként éljük meg a tananyagban szereplő írók, költők műveit. Olvasott és felolvasott. Mesélt és anekdotázott. Képeket mutatott, történeteket mesélt. Mindezekon túl arra is kíváncsi volt, hogy nekünk milyen kulturális élményeink vannak. Az órákon időt szakított ezek meghallgatására, megismerésére.

Az olvasás fontosságáról nem csak elméletben akart meggyőzni. Elvitt bennünket a Kossuth Lajos utcai Ifjúsági könyvtárba (ma Belvárosi könyvtár, Király utca). Jómagam addig csak az iskola könyvtárát ismertem. A látogatás életre szóló élmény volt, de nem csak számomra. Az osztályunkból öten lettek könyvtárosok és ketten könyvesbolti eladók.

Az irodalom mellett a nyelvtant is ő tanította, de egyetlen órát sem tudok felidézni, amikor csupán nyelvtani szabályokat, nyelvhelyességet, tollbamondást gyakoroltunk volna. Komplexen tanított. Minden tudni- és tennivalót korhoz, emberekhez, áramlatokhoz kötött. Tudatosan felépítve, enciklopédikusan kaptuk az ismereteket.

Tanár úr szigorú volt, sokat követelt. Emiatt voltak, akik nem rajongtak érte, de mindenki tisztelte. A mai napig emlékszem, amikor az első szerzői estje után, reggel bejött az órára. Végignézett rajtunk, elmosolyodott, hezitált egy kicsit, majd folytatta a tananyagot. Tudta, hogy ott voltunk, köszönte, de az osztályban nem író, hanem TANÁR volt. Csupa nagybetűvel.

Ezeket az élményeket, tanításokat és módszereket igyekeztem átadni könyvtárostanárként a tanítványaimnak is. Tüskés tanár úr tanítása, személyisége és széles körű munkássága a középiskolás évek óta érték és mérték számomra.

Tanár úr szavai a gimnázium mai tanulóinak is jó útravaló lehet: „... ezt a három fogalmat ajánlom tünődésre: a szülőföld, a valahová tartozás fontosságát, a műveltség szerepét és a jó döntések szükségességét.”

Vincze Mária nyugdíjas könyvtárostánár,

a Janus Pannonius Gimnázium francia tagozatos tanulója 1968-1972 között.